

Beteendeanalysen som experimentell vetenskap

Tillämpning och applikation inom
människovårdande arbete

Jonas Ramnerö, Psykologiska institutionen,
Stockholms universitet

”Science is first of all a set of attitudes”

BF Skinner 1953

Den sanna kunskapen

"I'm happy to say that it is the English-speaking philosophers who first introduce the custom of interpreting the meaning of conceptions by asking what difference they make for life"

William James (1842 - 1910)

1968

Some current dimensions of applied behavioral analysis

Baer, Wolf & Risley (1968) *Journal of Applied Behavior Analysis*

Tillämpad beteendeanalys

- Applied
- Behavioral
- Analytic
- Technological
- Conceptually systematic
- Effective
- Generalized outcomes

Tillämpad beteendeanalys

- **Applied**
 - Påverka och förbättra människors liv till det bättre
 - Behöver ha en social signifikans i människors vardag

Tillämpad beteendeanalys

- **Behavioral**
 - Det beteende man studerar måste vara det man behöver förändra
 - Beteendet måste vara observerbart i tid och rum på ett pålitligt sätt
 - Man måste kunna avgöra vems beteende som förändras

Tillämpad beteendeanalys

- **Analytic**
 - Man skall kunna visa på en funktionell relation mellan den påverkan som sker och det beteende man är intresserad av
 - För detta behöver man kunna visa kontroll över när ett beteende förekommer och när det inte gör det

Tillämpad beteendeanalys

- **Technological**
 - De olika handlingar som används för att påverka ett beteende måste beskrivas med sådan klarhet att det kan upprepas av en annan person

Tillämpad beteendeanalys

- **Conceptually systematic**
 - Bygga på ett begränsat antal principer som kan användas för att förstå en bredd av beteende

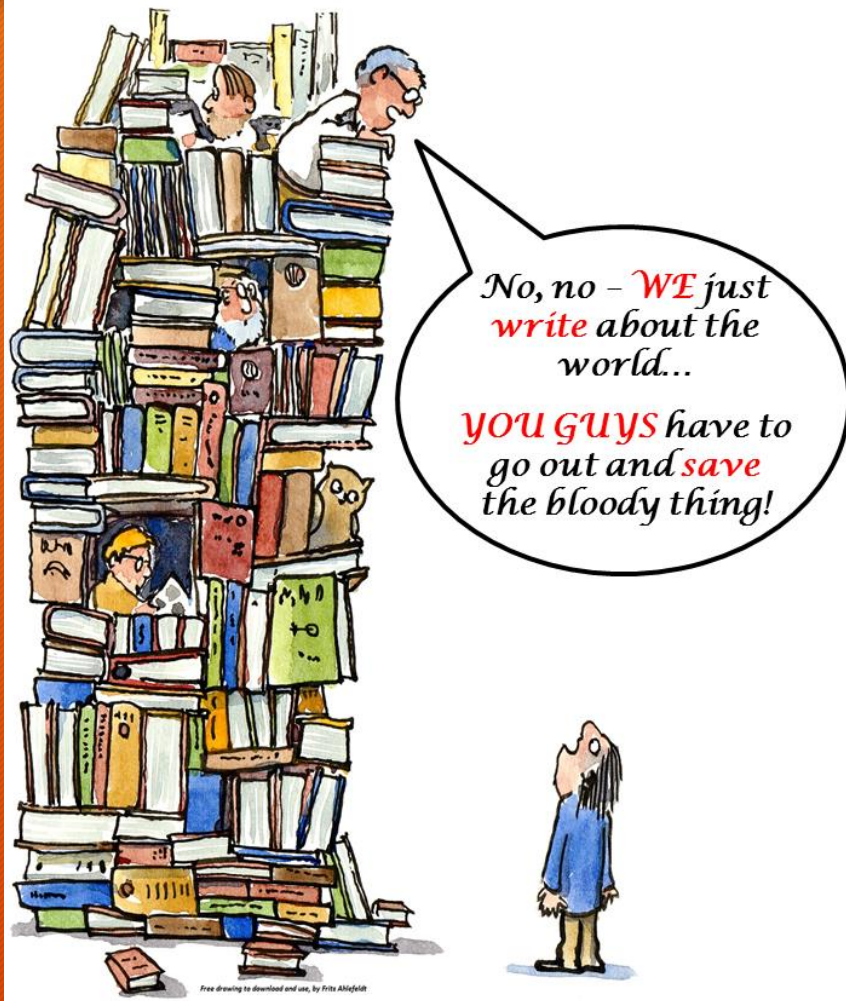
Tillämpad beteendeanalys

- **Effective**
 - Det måste kunna påvisas effekter som är av social och klinisk signifikans

Tillämpad beteendeanalys

- **Generalized outcomes**
 - Det måste visas på resultat som håller över tid, över situationer, och över individer

Vetenskap

- Svårt
- Stort
- Dyrt
- Otillgängligt

- Garantier för god kunskap
- Bättre än annan kunskap

Praktisk erfarenhet

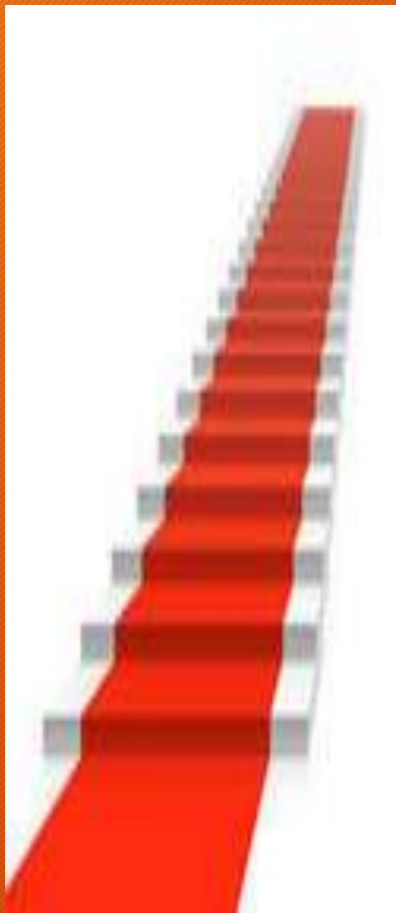
- Opålitlig
- Full av felkällor
- Självgod
- Okritisk

- Användbar
- Sannare

Scientist - practitioner

- På vilket sätt kan forskning vara en del av mitt arbete?
- På vilket sätt kan arbete vara en del av forskningen

Vetenskap som kontinuum

- Aggregering av resultat från upprepade välkontrollerade studier
- Välkontrollerade studier på individer och grupper
- Kontrollerade studier på individer och grupper
- Naturalistiska studier
- Fallstudier
- Systematiskt samla in resultat
- Vardagliga iakttagelser

Save the world with science

Grundläggande principer för vetenskap

- **Bestäm vad som är problemet**
 - Definiera problemet i termer av observerbart beteende
 - Är det problemet som fångas, eller är det det som låter sig beskrivas enkelt
 - Skaffa en uppfattning om hur det uppträder genom att samla in observationer på ett konsekvent sätt
 - Vilka och vad kan ge viktig information

Grundläggande principer för vetenskap

- **Bestäm vad som är interventionen**
 - Kan alla involverade beskriva vad de gör på ett sätt som stämmer överens
 - Gör de involverade hyggligt samma sak
 - Hur kan man få de involverade att hyggligt göra samma sak

Grundläggande principer för vetenskap

- Observera förändring
 - Ändras frekvensen
 - Vad händer när man slutar med interventionen

Grundläggande principer för vetenskap

- Observera generalisering
 - Andra situationer
 - En senare tidpunkt

Art is I - Science is We